ବିଲୟ ପରର ଯାତ୍ରା:

ଯେତେବେଳେ ପାଣି ଭୁଲିଯାଏ ଯେ ଏହା ହାଇଡ୍ରୋଜେନ୍ ଥିଲା

ବାର୍ତ୍ତା

ପୂଜ୍ୟ ଦାଜୀଙ୍କ

7୦ତମ ଜନ୍ମଦିନ ଅବସରରେ

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 28, 2025, କାନହା ଶାନ୍ତି ବନମ୍ |

ବିଲୟ ପରର ଯାତ୍ରା:
ଯେତେବେଳେ ପାଣି ଭୁଲିଯାଏ ଯେ ଏହା ହାଇଡ୍ରୋଜେନ୍ ଥିଲା

ପ୍ରିୟଗଣ,

ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ମୁକ୍ତି କିମ୍ବା ନିର୍ବାଣ ହେଉଛି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବିକାଶର ଶୀର୍ଷ। ଏହା ହେଉଛି ଲୋଭ, ଘୃଣା, ଅହଂକାର ଏବଂ ଅଜ୍ଞତାର ଅଗ୍ନିକୁ ଲିଭାଇ ଦେବା। ଏହା ହେଉଛି ଦୁଃଖ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ଚକ୍ରର ଅନ୍ତ। ଏହା ହେଉଛି ମୁକ୍ତିର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଅବସ୍ଥା।

ତା'ପରେ, କବୀର ସାହେବଙ୍କ କଥା ଅନୁସାରେ , ଯେତେବେଳେ ଆମର ଅହଂକାର ପଛକୁ ହଟିବାକୁ ଶିଖେ, ଆମେ ବିଲୟ ର ସମ୍ଭାବନା ବିଷୟରେ ଟିକିଏ ବୁଝିବା ଆରମ୍ଭ କରୁ। କବୀର ସାହେବ ଏହାକୁ ବହୁତ ସରଳ କରିଦିଅନ୍ତି । ସେ କୁହନ୍ତି ଯେ ବିଲୟର ଏହି ଅବସ୍ଥା ସମୁଦ୍ରରେ ପଡ଼ିବା ବର୍ଷାବିନ୍ଦୁ ଭଳି। ସମୁଦ୍ର ହେବାର ଅଭିଜ୍ଞତା କହିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବି ବୁନ୍ଦା ବାକି ରହେ ନାହିଁ।

ବାବୁଜୀଙ୍କ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଉକ୍ତି, "ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ଏକ ହୋଇଯାଅ, ଅନ୍ତତଃ ତୁମେ ଜଣେ ନୂଆ ଶିଖାଳି କୁହାଯିବ," ଆମର ସମଗ୍ର ବୁଝାମଣାକୁ ଓଲଟାଇ ଦିଏ! ଆମେ ଯାହାକୁ ଶେଷ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲୁ ତାହା ପ୍ରକୃତରେ ଆମକୁ ପ୍ରକୃତ ଯାତ୍ରାର ଆରମ୍ଭ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛି।

ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଜଣେ ସଂଗୀତଜ୍ଞ ତାଙ୍କର ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ବଜାଇବା ଶିଖିବାରେ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ବିତାଇ ଦିଅନ୍ତି। ସେମାନେ କେବଳ ସେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତରେ ରଚନା ଆରମ୍ଭ କରିପାରିବେ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଆୟତ୍ତ କରିପାରନ୍ତି, ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ। କୌଶଳଗୁଡ଼ିକ ଶୁଦ୍ଧ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ପଥ ପ୍ରଶସ୍ତ କରେ।

ଏବେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି: ସଂଗୀତଜ୍ଞ ଏବଂ ସଂଗୀତର ଏହି ଏକତା ବାହାରେ କ'ଣ ଅଛି? ଯେଉଁ ନୀରବତାରୁ ସମସ୍ତ ସଂଗୀତ ଆସେ ଏବଂ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ଲୁପ୍ତ ହୋଇଯାଏ। ଖାଲି ନୀରବତା ନୁହେଁ, ବରଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସ୍ୱରରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ନୀରବତା। ଜଣେ ଦକ୍ଷ ସଂଗୀତଜ୍ଞ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ସବୁଠାରୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ସଂଗୀତ ସ୍ୱର ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ।

"ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ଏକ ହୋଇଯାଅ, ଅନ୍ତତଃ ତୁମେ ଜଣେ ନୂଆ ଶିଖାଳି କୁହାଯିବ।"

–ବାବୁଜୀ

ଆସନ୍ତୁ ଏହି ବିଲୟ ଏବଂ ଏହା ପରେ କ'ଣ ଘଟେ ତାହା ଉପରେ ନଜର ପକାଇବା।

ପ୍ରଥମେ, ଆମକୁ ଜାଣିବାକୁ ପଡିବ ଯେ କିଏ ଏହା ଚାହୁଁଛି। ଏବଂ କିଏ ଜାଣିବାକୁ ବାକି ଅଛି ଯେ ସନ୍ଧାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି? ବିନ୍ଦୁର ର ଦାବି, "ମୁଁ ସମୁଦ୍ର ହୋଇଗଲି!", ଦର୍ଶାଏ ଯେ ବିଲୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇନାହିଁ। ପ୍ରକୃତ ବିଲୟରେ ଏପରି ଦାବି କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି "ମୁଁ" ବାକି ନାହିଁ, ଏବଂ ନିଜକୁ ବିଘଟିତ ହେବାର ଦେଖିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଅସ୍ତିତ୍ୱ ବାକି ନାହିଁ। ବିନ୍ଦୁ କହିପାରିବ ନାହିଁ, "ମୁଁ ଏବେ ସମୁଦ୍ର," କାରଣ ଏପରି କହିପାରୁଥିବା "ମୁଁ" ଆଉ ନାହିଁ। ଏହା ଆମ ପରିଚିତ ମୃତ୍ୟୁ ନୁହେଁ; ଏହା ସମଗ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନ। ମୃତ୍ୟୁ ମଧ୍ୟ ଅନନ୍ତ ଜୀବନର ପଥ ପ୍ରସସ୍ଥ କରେ।

ଭାବନ୍ତୁ: "ସମୁଦ୍ରକୁ କିଏ ଅନୁଭବ କରେ?" ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରୁଥିବା ବୁନ୍ଦାଟି ଆଉ ନାହିଁ। ଏହା ପଚାରିବା ପରି, "ଯେତେବେଳେ ମହମବତୀ ଶିଖା ଜଙ୍ଗଲର ନିଆଁରେ ମିଶିଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହା କ'ଣ ଭାବେ?" ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଜଣେ ବିଚାରକଙ୍କୁ ବୁଝାଏ ଯିଏ ଆଉ ଜୀବିତ ନାହାନ୍ତି।

ପ୍ରକୃତି ଆମକୁ ସରଳତମ ଜିନିଷରେ ଏହି ମହାନ ରହସ୍ୟ ଦେଖାଏ। ହାଇଡ୍ରୋଜେନକୁ ନିଅ: ଏହା ବିସ୍ଫୋରିତ ହୁଏ, ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ, ଏବଂ ସବୁବେଳେ ପ୍ରଜ୍ୱଳନଶୀଳ। ଅମ୍ଳଜାନ ନିଆଁକୁ ସହାୟତା କରେ ଏବଂ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଜଳାଏ। କେବଳ ଏହି ଦୁଇଟି ଏକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ। କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଠିକ୍ ଉପାୟରେ ଏକାଠି ହୁଅନ୍ତି ସେତେବେଳେ କ'ଣ ହୁଏ? ପାଣି! ଯାହା ସବୁକିଛି ଚଳାଇଥାଏ ଏବଂ ଜୀବନର ମୂଳଦୁଆ।

ଏବେ ଶୁଣ। ହାଇଡ୍ରୋଜେନର କ'ଣ ହୁଏ? ଅମ୍ଳଜାନ କେଉଁଠି? ସେଗୁଡ଼ିକ ନଷ୍ଟ ହୋଇନାହିଁ; ସେମାନେ ଏପରି କିଛି ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ନିଜେ କଳ୍ପନା କରିପାରି ନ ଥିଲେ। ହାଇଡ୍ରୋଜେନ କହିପାରିବ ନାହିଁ, "ମୁଁ ଏବେ ପାଣି," କାରଣ ସେହି ଦାବିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଆଉ କୌଣସି ବିଶୁଦ୍ଧ ହାଇଡ୍ରୋଜେନ ନାହିଁ। ଏକ ନୂତନ ବାସ୍ତବିକତା ଦେଖାଦେଇଛି ଯାହା ଉଭୟ ମୂଳ ଉପାଦାନଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଏବଂ ଏକ ଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରେ।

ଏବଂ କ୍ଲୋରିନ୍ ଏବଂ ସୋଡିୟମ୍ କ'ଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ କାମ କରିପାରନ୍ତି ତାହା ଦେଖନ୍ତୁ! କ୍ଲୋରିନ୍ ଏକ ବିଷାକ୍ତ ଗ୍ୟାସ୍ ଯାହା ଯୁଦ୍ଧରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ଏବଂ ସୋଡିୟମ୍ ପାଣି ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଲେ ଫୁଟିଯାଏ। କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ମିଶିଯାଆନ୍ତି, ସେମାନେ ସାଧାରଣ ଲୁଣ ତିଆରି କରନ୍ତି, ଯାହା ଆମର କୋଷଗୁଡ଼ିକୁ ଆବଶ୍ୟକ। ମାରାତ୍ମକ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଗଲାଣି, ଏବଂ ବିଷାକ୍ତ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇଗଲାଣି।

ନଦୀର ସମୁଦ୍ର ସହିତ ମିଳନ, ବର୍ଷାବିନ୍ଦୁର ସମୁଦ୍ରରେ ପଡ଼ିବା, ଏବଂ ହାଇଡ୍ରୋଜେନ୍ର ଅମ୍ଳଜାନ ସହିତ ମିଳନ, ଏସବୁ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବିଲୟ କୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ। ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ବିଲୟ କେବଳ ଦୁଇଟି ଜିନିଷକୁ ବିଲୟ କରିବା ବିଷୟରେ ନୁହେଁ; ଏହା କିଛି ନୂତନ ଏବଂ ଅଧିକ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ବିଷୟରେ। ଏହା ପୁରୁଣା ପରିଚୟକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବା ଏବଂ

ଏକ ନୂତନ ପରିଚୟ ଖୋଜିବା ବିଷୟରେ ଯାହାକୁ ସମସ୍ତେ ଏକ ବୃହତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ।

- **ଏକ ମହତ୍ କାରଣ ପାଇଁ ନିଜକୁ ହରାଇବା:** ଏହା ଗୋଟିଏ ଜିନିଷ ଅନ୍ୟଟି ଉପରେ ଆୟତ୍ତ କରିବା ବିଷୟରେ ନୁହେଁ। ଏହା ଉଭୟ ସତ୍ତାକୁ ଏକ ନୂତନ, ଉଚ୍ଚ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ନିଜର ପରିଚୟ ତ୍ୟାଗ କରିବା ବିଷୟରେ। ଏହାକୁ ଏପରି କିଛି ତ୍ୟାଗ କରିବା ଭାବରେ ଭାବନ୍ତୁ ଯାହା ଆପଣଙ୍କୁ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଭବ କରାଇବ।

- **ଅବସ୍ଥାର ପରିବର୍ତ୍ତନ, କେବଳ ଏକ ବିଲୟ ନୁହେଁ:** ଏକ ସାଧାରଣ ଦ୍ରବଣ ହେଉଛି ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗକୁ ମିଶ୍ରଣ କରି ଏକ ନୂତନ ରଙ୍ଗ ତିଆରି କରିବା ଭଳି। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଏକ ଅତିକ୍ରମଣୀୟ ଦ୍ରବଣ ହେଉଛି ଦୁଇଟି ଜିନିଷ ମିଶି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୂତନ କିଛି ତିଆରି କରିବା ଭଳି, ଯେପରି ହାଇଡ୍ରୋଜେନ୍ ଏବଂ ଅମ୍ଳଜାନ ମିଶି ପାଣି ତିଆରି କରନ୍ତି। ସେମାନେ କେବଳ "ମିଳନ" କରନ୍ତି ନାହିଁ; ସେମାନେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୁଅନ୍ତି।

- **ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଫଳାଫଳ:** ପରମାଣୁ ସତ୍ତା ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ ଯାହା ମୂଳ ସତ୍ତାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ନିଜେ କରିପାରି ନ ଥିଲେ। ନୂତନ ସତ୍ତାର ନୂତନ କ୍ଷମତା, ନୂତନ ମନ, କିମ୍ବା ଏକ ନୂତନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଛି ଯାହା ବିଲୟ ପୂର୍ବରୁ ନଥିଲା।

ଯେତେବେଳେ ବାବୁଜୀ କୁହନ୍ତି ଯେ ବିଲୟ କେବଳ ଆରମ୍ଭ, ଅନେକ ଲୋକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଆନ୍ତି। ସେମାନେ କୁହନ୍ତି, "ଗୁରୁଜୀ, ଯଦି ବିଲୟ ଶେଷ ନୁହେଁ, ତେବେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କ'ଣ ହେବ?"

ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ମୁଁ ଯାହା ଶିଖିଛି ତାହା ହେଉଛି:

ପ୍ରଥମେ ବିଲୟ ଆସେ, ସମୁଦ୍ର ଖୋଲା ହାତରେ ନଦୀକୁ ସ୍ୱାଗତ କରୁଛି। ଯଦିଓ କ୍ଷୀଣ, ତଥାପି ନଦୀ ର ଆଭାସ ରହିଛି। ବିଚାର କରନ୍ତୁ ଯେ ନଦୀର ଏହି ଗତି ସାଲୁକ୍ୟତା. ସମାନ ଲୋକ, ରେ ପହଞ୍ଚିବା

ଏକ ଅତିକ୍ରମଣୀୟ ଦ୍ରବଣ ହେଉଛି ଦୁଇଟି ଜିନିଷ ମିଶି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୂତନ କିଛି ତିଆରି କରିବା ଭଳି, ଯେପରି ହାଇଡ୍ରୋଜେନ୍ ଏବଂ ଅମ୍ଳଜାନ ମିଶି ପାଣି ତିଆରି କରନ୍ତି। ସେମାନେ କେବଳ "ମିଳନ" କରନ୍ତି ନାହିଁ; ସେମାନେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୁଅନ୍ତି।

ତା'ପରେ, ଯେତେବେଳେ ଆମେ ପରିପକ୍ୱ ହେଉ, ଆମେ ସମାନ ହୋଇଯାଉ, ଏବଂ ଭିନ୍ନ ହେବାର ଆଭାସ ମଧ୍ୟ ମଳିନ ହୋଇଯାଏ। ସୋଡିୟମ୍ ଆଉ ସୋଡିୟମ୍ ବୋଲି ମନେ ରଖେ ନାହିଁ। ଏହା କେବଳ ଲୁଣ, ଏବଂ ଏହା ପ୍ରକୃତିରେ ପୁଣି ଥରେ ବିସ୍ଫୋରକ ହେବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ।

ଏହା ନିକଟତମ ଅନୁକୂଳତା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ। ଏହି ସମୟରେ, ଆମର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ "ଇଚ୍ଛା" ଚାଲିଯାଇଛି, ଏବଂ ଏପରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମନ୍ୱୟ ଅଛି ଯେ ଦିବ୍ୟ ଇଚ୍ଛା ପାତ୍ର ମଧ୍ୟ ଦେଇ କୌଣସି ପ୍ରତିରୋଧ କିମ୍ବା ପ୍ରବାହର ସଚେତନତା ବିନା ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ। ଏହା କିଛି ଦୂରକୁ ଠେଲି ଦିଏ ନାହିଁ; ଏହା ସବୁକିଛି ଧରି ରଖେ, ଠିକ୍ ମହାଶୂନ୍ୟ ପରି।

ଏବଂ ଏହାଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ... ଆହା, ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଏହାକୁ ନ୍ୟାୟ କରେ ନାହିଁ। ଜଳ କିପରି ହାଇଡ୍ରୋଜେନ୍ ଏବଂ ଅମ୍ଳଜାନ ଙ୍କୁ କହିବ ଯେ ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଯତ୍ନ ନେବାର ଅର୍ଥ କ'ଣ? ଲୁଣ କିପରି ସୋଡିୟମ୍ ଏବଂ କ୍ଲୋରିନ୍ ଙ୍କୁ କହିବ ଯେ ଖାଦ୍ୟକୁ ସତେଜ ରଖିବା ଏବଂ ରକ୍ତର ସୂକ୍ଷ୍ମ ସନ୍ତୁଳନ ବଜାୟ ରଖିବାରେ କେତେ ଖୁସି?

ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦର୍ଶନ "ଶୂନ୍ୟତା"କୁ ଏକ ଭୟଙ୍କର ଶୂନ୍ୟତା ବୋଲି କୁହେ, କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏହାକୁ ସବୁଠାରୁ ସକ୍ରିୟ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଭାବରେ ଜାଣୁ। ଯେତେବେଳେ ହାଇଡ୍ରୋଜେନ ଏବଂ ଅମ୍ଳଜାନ ମିଶି ପାଣି ତିଆରି କରନ୍ତି, ସେତେବେଳେ କ'ଣ ସେମାନେ "ଶୂନ୍ୟତା" ରେ ପରିଣତ ହୁଅନ୍ତି? ନା! ସେମାନେ ସମଗ୍ର ଇକୋସିଷ୍ଟମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି। ବିଲୟ ପରେ ଅହଂକାରର ଶୂନ୍ୟତା

ଏପରି ଅନୁଭବ ହୁଏ: ଏହା ଖାଲି ନୁହେଁ; ଏହା ଏତେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଏହାକୁ ଘୋଷଣା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ।

ଏକ ଅନୁଭବୀ ପ୍ରାଣୀ ଯିଏ ବିଲୟର ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଯାଇଛି, ସେ ଏହା କହି ବୁଲେ ନାହିଁ ଯେ, "ମୁଁ ଜ୍ଞାନପ୍ରାପ୍ତ!" ଜଳକୁ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ଯେ, "ମୁଁ H_2O!" ଏହା ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ, ଖାଦ୍ୟ ଦିଏ, ସଫା କରେ ଏବଂ ସମର୍ଥନ କରେ; ଏହାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ହିଁ ଏହାର ଘୋଷଣା।

ଏକ ଅନୁଭବୀ ପ୍ରାଣୀ ଯିଏ ବିଲୟର ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଯାଇଛି, ସେ ଏହା କହି ବୁଲେ ନାହିଁ ଯେ, "ମୁଁ ଜ୍ଞାନପ୍ରାପ୍ତ!" ଜଳକୁ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ଯେ, "ମୁଁ H_2O!" ଏହା ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ, ଖାଦ୍ୟ ଦିଏ, ସଫା କରେ ଏବଂ ସମର୍ଥନ କରେ; ଏହାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ହିଁ ଏହାର ଘୋଷଣା।

ଏବେ, ଏଠାରେ ଚିନ୍ତା କରିବାର କିଛି ଅଛି: ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମୁଦ୍ର ହେବା ନୁହେଁ। କଥା ହେଉଛି ଅନୁଭବ କରିବା ଯେ ତୁମେ କେବେବି ବିନ୍ଦୁ ନଥିଲ। ତୁମେ ସର୍ବଦା ସମୁଦ୍ର ଥିଲ ଯିଏ ନିଜ କୁ ଏକ ବିନ୍ଦୁ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲା। କିନ୍ତୁ ଏହି ଜ୍ଞାନ ଶେଷ ନୁହେଁ; ଏହା ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟର ଆରମ୍ଭ ମାତ୍ର। ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ଅନୁଭବ କରିବ ଯେ ତୁମେ ସମୁଦ୍ର, ପୁଣି ଥରେ ଏକ ବିନ୍ଦୁରେ ସମବିଷ୍ଟ ହେବାର ସ୍ୱପ୍ନ, ଶିଖିବାକୁ ପଡିବ। ଏଥର, ତୁମେ ଏହା ଅଜ୍ଞତା ହେତୁ କରିବ ନାହିଁ, ବରଂ ପରମ ଜ୍ଞାନ ହେତୁ କରିବ। ଏହା ହିଁ ମୁକ୍ତ ଆତ୍ମାକୁ ବନ୍ଧନଗ୍ରସ୍ତ ଆତ୍ମାଠାରୁ ପୃଥକ କରିଥାଏ: ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହା ଦେଖେ ତାହା ବିଶ୍ୱାସ କରେ, ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟମାନେ ଜାଣିଶୁଣି ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟମାନେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିପାରିବେ। "ଯେତେବେଳେ ମୁଁ କଥା ହୁଏ, ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଭାବୁଛି ଏହା କିଏ: ଲାଲାଜୀ, ମୁଁ, ନା ଅନ୍ୟ କେହି?" ବାବୁଜୀ କୁହନ୍ତି। ଏସବୁରୁ ଗୋଟିଏ କଥା ନିଶ୍ଚିତ, ଆମର "ମୁଁ" ଚାଲିଯାଏ।

ତୁମେ ହୁଏତ ଭାବୁଥିବ, "ଏଗୁଡ଼ିକ ବହୁତ ଭଲ ଧାରଣା, କିନ୍ତୁ ମୋତେ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ଟ୍ରାଫିକ୍ ଜାମ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼େ।" କଥାଟି ହେଉଛି ଏହା। ସମୁଦ୍ରକୁ ଶିଖିବାକୁ ପଡିବ ଯେ କିପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିନ୍ଦୁ ଭାବରେ ନିଜକୁ ଅନୁଭବ କରିବା, ଅସୀମରେ ସ୍ଥିର ରହିବା ସହିତ ଅବତାରର ସୀମା ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଚେତନ।

ପାଣି ପରି ହୁଅ। ପାଣି କାହାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ତାହା ବାଛେ ନାହିଁ। ଏହା କହେ ନାହିଁ, "ମୁଁ କେବଳ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ନାଳ ଦେଇ ଯିବି।" ଏହା ସମାନ ରହିଥାଏ କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାତ୍ରରେ ଫିଟ୍ ହେବା ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ। ଗରମ ହେଲେ, ଏହା କୌଣସି ସମସ୍ୟା ବିନା ବାଷ୍ପ ଭାବରେ ଉପରକୁ ଉଠିଥାଏ। ଥଣ୍ଡା ହେଲେ ଏହା ସହଜରେ ଜମାଟ ବାନ୍ଧିଯାଏ। କିନ୍ତୁ ଏସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଏହା ପ୍ରକୃତରେ କ'ଣ ତାହା କେବେ ଭୁଲେ ନାହିଁ - ଜୀବନକୁ ଚାଲୁ ରଖିବାର ଏକ ଉପାୟ।

କଥା ହେଉଛି ଅନୁଭବ କରିବା ଯେ ତୁମେ କେବେବି ବିନ୍ଦୁ ନଥିଲ। ତୁମେ ସର୍ବଦା ସମୁଦ୍ର ଥିଲ ଯିଏ ନିଜ କୁ ଏକ ବିନ୍ଦୁ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲା। କିନ୍ତୁ ଏହି ଜ୍ଞାନ ଶେଷ ନୁହେଁ; ଏହା ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟର ଆରମ୍ଭ ମାତ୍ର।

ସୋଡିୟମ୍ ତୁମକୁ କ'ଣ ଶିଖାଇଛି ତାହା ସର୍ବଦା ମନେରଖ: ଜୀବନ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଣି ମଧ୍ୟ ଭୁଲ ଉପାଦାନ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଲେ ଖରାପ ହୋଇପାରେ। ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ପାଣିର ନମନୀୟତା ଏବଂ ଆମକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସଠିକ୍ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବାଛିବା ପାଇଁ ଜ୍ଞାନ ଉଭୟ ଆବଶ୍ୟକ। ବିବାହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମାନ ନୀତି ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହୁଏ। କଳ୍ପନା କର, କ୍ଲୋରିନ୍ ସହିତ ମିଶିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସୋଡିୟମ୍ ପାଣି ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଯଦି ଆସେ! ବୁମ୍...

ବିଲୟ ପରେ କ'ଣ ହେବ? ପାଣି ବାହାରେ ଥିବା ସମାନ ଜିନିଷ, ପାଣି ହୋଇପାରୁଥିବା ଏବଂ କରିପାରୁଥିବା ଅନେକ ଜିନିଷ। ବରଫ ମୂର୍ତ୍ତି ଯାହା ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଯେ ତାହା ତୁମର ନିଶ୍ୱାସକୁ ନେଇଯାଏ, ବଡ଼ ବଡ଼ ଇଞ୍ଜିନକୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ବାଷ୍ପ, ଶୁଷ୍କ ଭୂମିକୁ ବର୍ଷା ଆଣୁଥିବା ମେଘ, ବଡ଼ ବଡ଼ କନ୍ଦର ଖୋଳିଥିବା ନଦୀ, ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରୁଥିବା ଶିଶିର ବିନ୍ଦୁ।

ପାଣି ପରି ହୁଅ। ପାଣି କାହାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ତାହା ବାଛେ ନାହିଁ। ଏହା କହେ ନାହିଁ, "ମୁଁ କେବଳ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ନାଳ ଦେଇ ଯିବି।" ଏହା ସମାନ ରହିଥାଏ କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାତ୍ରରେ ଫିଟ୍ ହେବା ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ।

ଆଧାତ୍ମିକ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ପାଣିର ନମନୀୟତା ଏବଂ ଆମକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସଠିକ୍ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବାଛିବା ପାଇଁ ଜ୍ଞାନ ଉଭୟ ଆବଶ୍ୟକ।

ବିଲୟ ପରେ ମହାଶୁନ୍ୟ ରେ ଅନେକ କିଛି ଘଟିପାରେ। ହାଇଡ୍ରୋଜେନ୍ ଏବଂ ଅମ୍ଳଜାନ, ସେମାନେ ମିଶିବା ପୂର୍ବରୁ, ଏବଂ ସେମାନେ ସମସ୍ତ ଜଳ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବେ ଯାହା କେବେ ହୋଇଛି କିମ୍ବା ହେବ। ସିମ୍ଫନି ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଯାଉଛି, ଏବଂ ଏଥିରେ ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସ୍ୱର ଅଛି।

ଯେତେବେଳେ ଦୁଇଟି ମହାନ ଶୂନ୍ୟ ମିଶିଯାଏ ତେବେ କ'ଣ ହୁଏ? ଏହାର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ହେଉଛି ଯେ କିଛି ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ଏହି କିଛି ନାହିଁ ଏବଂ ଶୂନ୍ୟ ସମାନ ନୁହେଁ। ଅନନ୍ତତା ଏକ ଗାଣିତିକ ଧାରଣା ଯାହା ଦାବି କରେ ଯେ ଅନନ୍ତତା ଏବଂ ଅନନ୍ତତାର ଯୋଗଫଳ "ଦୁଇଟି ଅସୀମତା" ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅନନ୍ତତା ରହିଥାଏ।

ଯେତେବେଳେ ଗଣିତଜ୍ଞମାନେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଅସୀମତାର ବିଭିନ୍ନ ଆକାର ଅଛି, ସେମାନେ ଏକ ଗଭୀର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସତ୍ୟକୁ ସ୍ପର୍ଶ କଲେ। ବିଲୟ ବାହାରେ କେବଳ ଅସୀମ ଜିନିଷ ନାହିଁ, ବରଂ ଅସୀମର ଅସୀମତା ମଧ୍ୟ ଅଛି, ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଭିନ୍ନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧାରଣ କରି ରହିଛି। ଏହି କାରଣରୁ ବିଲୟ ପରେ ଯାତ୍ରା କେବେ ଶେଷ ହୁଏ ନାହିଁ।

ମୁଁ ତୁମକୁ ଏହା କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛି: ବିନ୍ଦୁ ସମୁଦ୍ରରେ ପରିଣତ ହୁଏ ନାହିଁ; ବିନ୍ଦୁ ଶିଖେ ଯେ ଏହା ସର୍ବଦା ସମୁଦ୍ର ଥିଲା। କିନ୍ତୁ ଏହି ଆବିଷ୍କାର ଅନନ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସ୍କୁଲର ପ୍ରଥମ ଦିନ। ଏହା ବାହାରେ କ'ଣ ଅଛି?

ସେମାନେ ଶିଖନ୍ତି ଯେ ନୀରବତା ଶବ୍ଦ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ କୁହେ, ସେଠାରେ ରହିବା ପ୍ରଚାର ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଶିକ୍ଷା ଦିଏ, ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଶକ୍ତି ହେଉଛି କୌଣସି ଶକ୍ତି ନ ରହିବା, କେବଳ ପ୍ରେମ, ଯାହା ହାଇଡ୍ରୋଜେନ୍ ଏବଂ ଅମ୍ଳଜାନର ଅନନ୍ତ ଖେଳ, ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ମିଶିଯାଏ ଏବଂ ଜୀବନ ଭାବରେ ପୁନର୍ବାର ଜୀବିତ ହୁଏ।

ଏହା ହେଉଛି ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ଭାଙ୍ଗିବାର ଯାଦୁ। ଏହା ହେଉଛି ସେହି ପଥ ଯାହା ପଥଠାରୁ ଅଧିକ ଆଗକୁ ଯାଏ। ସେଥିପାଇଁ ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ପଚାର, "ବିଲୟ ପରେ କ'ଣ?" ମୁଁ କେବଳ ହସେ। ତୁମକୁ କିଛି କହିବା ଦରକାର ନାହିଁ; ତୁମେ ନିଜେ ହିଁ ଉତ୍ତର ବନିବ।

ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ଏହା କରିବ, ତୁମେ ବୁଝିପାରିବ ଯେ ଗୁରୁମାନେ କାହିଁକି କିଛି କହୁନାହାଁନ୍ତି। ସେମାନେ ତୁମକୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲାସ ପାଣି ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ତୁମକୁ ଏହା କେତେ ସୁନ୍ଦର ତାହା ବୁଝିବା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତି। ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ସେହି ଗ୍ଲାସ ପାଣି ଧରିବ,

ବିଲୟ ବାହାରେ କେବଳ ଅସୀମ ଜିନିଷ ନାହିଁ, ବରଂ ଅସୀମର ଅସୀମତା ମଧ୍ୟ ଅଛି, ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଭିନ୍ନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧାରଣ କରି ରହିଛି। ଏହି କାରଣରୁ ବିଲୟ ପରେ ଯାତ୍ରା କେବେ ଶେଷ ହୁଏ ନାହିଁ।

ସେତେବେଳେ ଭାବ ଯେ ହାଇଡ୍ରୋଜେନ୍ ଏବଂ ଅମ୍ଳଜାନ କିପରି ଅନ୍ୟ କିଛିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉଛି। ତୁମେ ସମୁଦ୍ର, ଏବଂ ଏହା କେତେ ସ୍ୱଷ୍ଟ ତାହା ଦେଖି ତୁମେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଉଛ। ତୁମେ ପରମେଶ୍ୱର, ଯିଏ ଧୀରେ ଧୀରେ ନିଜ ଖେଳ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେଉଛ।

ଏବଂ ସେହି ସ୍ମୃତିରେ, ସବୁଠାରୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଘଟଣା ଘଟେ: ସାଧାରଣ ଜିନିଷଟି ପବିତ୍ର ହୋଇଯାଏ, ଅନ୍ୟ କିଛିରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହା ସର୍ବଦା ଯାହା ଥିଲା ତାହା ଭାବରେ ଦେଖାଯାଇ।

ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନୀରବତାରେ, ଯାହା ସମସ୍ତ ବିଲୟରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ, ସେ ଆମକୁ ସଠିକ୍ ପଥ ବାଛିବା ପାଇଁ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ।

ମହାନ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ସହିତ,
କମଲେଶ